

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Андрій БАДЕНКО, 1999 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2021 році Уманський національний університет садівництва за спеціальністю «Лісове господарство», аспірант Уманського національного університету Міністерства освіти і науки України, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Лісове господарство».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Уманського національного університету Міністерства освіти і науки України, м. Умань, від 28.05.2026р. № 01-05/61, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Валентина ПОЛЩУКА, доктора сільськогосподарських наук, професора, члена-кореспондента НААН України, професора кафедри садово-паркового господарства, Уманський національний університет.

Рецензентів – Світлани АДАМЕНКО, кандидата біологічних наук, доцента, завідувача кафедри лісового господарства, Уманський національний університет;

Анатолія БАЛАБАКА, доктора сільськогосподарських наук, професора, професора кафедри садово-паркового господарства, Уманський національний університет;

Офіційних опонентів – Ярослава ФУЧИЛА, доктора сільськогосподарських наук, професора, головного наукового співробітника лабораторії селекції і технологій вирощування біоенергетичних культур, Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України;

Михайла МАТУСЯКА, кандидата сільськогосподарських наук, доцента, завідувача кафедри лісового і садово-паркового господарства, Вінницький національний аграрний університет;

на засіданні 22 липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство Андрію БАДЕНКУ на підставі публічного захисту дисертації «Особливості вирощування саджанців ялини колючої (форма блакитна) з стеблових живців у Правобережному Лісостепу України» за спеціальністю 205 Лісове господарство.

Дисертацію виконано в Уманському національному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Умань.

Науковий керівник – Сергій КОВАЛЬ, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, Уманський національний університет, доцент кафедри лісового господарства.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація відповідає вимогам п. 6 Порядку присудження ступеня доктора

філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 9 наукових публікацій за темою дисертації, у тому числі три статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України і шість праць апробаційного характеру, зокрема чотири – тези доповідей, опублікованих у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій, виданих за кордоном та дві – тези доповідей на всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Наукові публікації, зараховані за темою дисертації, відповідають вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами):

1. Баденко А. С. Вплив індоліл-3-масляної кислоти на ризогенез живців (*Picea pungens* F. *Glauca*). *Науковий вісник НЛТУ України*. 2026. Том 36. № 1. С. 15-21. <https://doi.org/10.36930/40360102>

2. Баденко А. С. Вплив препарату Rhizopon та нафтилоцтової кислоти на ризогенез живців *Picea pungens* F. *Glauca*. *Сільське господарство та лісівництво*. 2026. Вип. № 1(40). С. 169-178. <https://doi.org/10.37128/2707-5826-2026-1-15>

3. Баденко А. Вплив препарату Clonex та індоліл-3-масляної кислоти на ризогенез живців *Picea pungens* f. *Glauca*. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2026. Том 30. № 1. С. 33–43. <https://doi.org/10.56407/bs.agrarian/1.2026.33>

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Ярослав ФУЧИЛО, офіційний опонент, доктор сільськогосподарських наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії селекції і технологій вирощування біоенергетичних культур, Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. У роботі недостатньо уваги приділено економічному аспекту використання різних стимуляторів коренеутворення. Було б доцільно провести порівняльний аналіз їхньої економічної ефективності для умов виробничого садівництва.

2. Варто було б приділити більше уваги аналізу можливого впливу складу субстрату на ефективність дії стимуляторів коренеутворення та їх взаємодії.

3. У розділі 4, присвяченому дорощуванню садивного матеріалу, варто було б більш детально висвітлити питання мінерального живлення рослин та його впливу на якість сформованих саджанців.

4. Під час дослідження процесів укорінення доцільно було б додатково оцінити вплив строків заготівлі живців на показники ризогенезу, оскільки цей фактор часто має суттєве значення для хвойних рослин.

5. У розділі 5, доцільно було б доповнити проєктні пропозиції розрахунком економічної вартості запропонованих ландшафтних рішень та прогнозованими витратами на догляд за насадженнями.

6. Варто було б ширше представити результати виробничої апробації розроблених рекомендацій у розсадниках та навести кількісну оцінку їх практичної ефективності.

7. У роботі доцільно було б провести порівняння отриманих результатів не лише з літературними даними, але й з існуючими виробничими технологіями вирощування садивного матеріалу ялини колючої форми блакитної.

8. У висновках доцільно було б чіткіше акцентувати увагу на науковій новизні встановлених закономірностей взаємодії концентрації ауксинів та тривалості експозиції під час укорінення живців *Picea pungens* f. *glauca*.

9. Потребує додаткового обґрунтування вибір саме полікарбонатної теплиці як базового середовища проведення експериментів та її переваги порівняно з іншими типами культиваційних споруд.

Михайло МАТУСЯК, офіційний опонент, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри лісового і садово-паркового господарства, Вінницький національний аграрний університет.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. Варто було б докладніше обґрунтувати вибір саме препаратів Clonex, Rhizopon, ІМК та НОК серед широкого спектра сучасних стимуляторів коренеутворення, які використовуються у декоративному садівництві.

2. До огляду літературних джерел доцільно було б включити більшу кількість сучасних англомовних публікацій останніх років, присвячених вегетативному розмноженню декоративних форм хвойних рослин.

3. Доцільно дослідити вплив строків пересаджування укорінених живців на їх подальший ріст та формування стандартного садивного матеріалу.

4. Бажано ширше висвітлити фізіолого-біохімічні механізми впливу ауксинових препаратів на процес адвентивного коренеутворення живців ялини колючої форми блакитної.

5. Під час аналізу результатів досліджень доцільно більш детально пояснити причини зниження показників ризогенезу за використання підвищених концентрацій ауксинів.

6. Автором запропоновано ефективні заходи дорошування садивного матеріалу у відкритому та закритому ґрунті, однак недостатньо висвітлено питання подальшого розвитку саджанців після висаджування на постійне місце. Наведення результатів хоча б однорічного моніторингу їх приживлюваності та росту дозволило б більш повно оцінити ефективність розробленої технології.

7. Під час характеристики використання *Picea pungens* f. *glauca* у насадженнях автор акцентує увагу на декоративних властивостях виду, однак недостатньо розглядає питання його стійкості до біотичних і абіотичних чинників у різних типах насаджень. Наведення відповідних рекомендацій щодо умов використання виду підвищило б практичну значущість роботи.

8. Автором розроблено цікаві проектні пропозиції використання *Picea pungens* f. *glauca* в озелененні, однак доцільно було б доповнити їх економічним обґрунтуванням ефективності застосування вирощеного садивного матеріалу.

Світлана АДАМЕНКО, рецензент, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри лісового господарства, Уманський національний університет.

Оцінка позитивна, є зауваження:

У розділі 1, підпункті 1.1 варто було б розширити систематичне положення ялини колючої форма блакитна та вказати її зв'язки з іншими видами у межах роду.

2. Назву підрозділу 1.2. варто було б змінити на Природний ареал ялини колючої форма блакитна, та її поширення в умовах інтродукції.

3. У розділі 2, підрозділі 2.1 потрібно було б більш детальніше та повніше описати об'єкти досліджень.

4. У підрозділі 2.3 Схема дослідів, для більшої наочності, варто було б навести узагальнену таблицю з назвами препаратів, їх концентрації та часу експозиції.

5. Підрозділ 2.3 Методика та основні методи проведення досліджень, варто було б назвати Схеми проведення дослідів.

6. У розділі 3 відсутній опис результатів досліджень зображених на рис. 3.2.

7. Також в даному розділі присутні помилки у посиланнях на таблиці та рисунки.

8. У підрозділах розділу 4, варто було б показати порівняння біометричних показників сіянців (висота, довжина кореневої системи, діаметр кореневої шийки), як на початку проведення дорощування, так і після.

9. У тексті роботи присутні граматичні та орфографічні помилки.

Анатолій БАЛАБАК, рецензент, доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри садово-паркового господарства, Уманський національний університет.

Оцінка позитивна, є зауваження:

1. Спостерігається повторення близьких за змістом тверджень у вступі, анотації та висновках до розділів, що дещо перевантажує текст дисертації.

2. У першому розділі недостатньо критично проаналізовано переваги та недоліки альтернативних способів розмноження (щеплення, контейнерна культура, *in vitro*) у порівнянні зі стебловим живцюванням.

3. У роботі наведено широкий перелік стимуляторів ризогенезу, однак недостатньо аргументовано, чому саме обрані Clonex, Rhizorop, ІМК та НОК були включені до основної схеми досліджу.

4. Методика досліджень загалом є змістовною, але потребує більш чіткого пояснення вибору саме таких концентрацій ауксинових препаратів та їх відповідності попереднім науковим даним.

5. У розділі 2 доцільним було б більш детально охарактеризувати маточні рослини, використані для заготівлі живців, зокрема їх вік, фізіологічний стан, умови вирощування та селекційно-морфологічні особливості, оскільки зазначені чинники можуть суттєво впливати на регенераційну здатність живців і кінцеву ефективність ризогенезу.

6. Окремі рисунки та ілюстративні матеріали потребують більш інформативного наукового аналізу в тексті роботи, а також детальнішого пояснення їх практичного значення для технології вирощування садивного матеріалу.

7. У розділі 4, присвяченому дорощуванню садивного матеріалу, достатньо повно висвітлено агротехнічні особливості технології, однак доцільним було б ширше розкрити її економічну ефективність, зокрема співвідношення виробничих витрат, виходу стандартного садивного матеріалу та потенційної рентабельності впровадження у декоративному садівництві.

8. У дисертації наявні окремі граматичні помилки у ботанічній номенклатурі. Зокрема, словосполучення «ялини колючої форма блакитна» потребує нормативного відмінювання – «ялини колючої форми блакитної».

9. У роботі трапляються окремі редакційні та друкарські помилки і неточне вживання тире та дефіс.

10. Проєктні пропозиції озеленення із використанням *Picea pungens* f. *glauca* є змістовними та практично цікавими, однак доцільним було б доповнити їх більшою кількістю конкретних прикладів виробничого використання, зокрема в умовах реальних об'єктів озеленення або розсадницької практики, що дозволило б повніше продемонструвати масштабність і прикладну ефективність запропонованих технологічних рішень.

11. Висновки дисертаційної роботи науково обґрунтовано, але деякі з них бажано було б скоротити, а пропозиції виробництву варто конкретизувати.

Валентин ПОЛЩУК, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН України, професор кафедри садово-паркового господарства, Уманський національний університет.

Оцінка позитивна, без зауважень.

Сергій КОВАЛЬ, науковий керівник, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри лісового господарства, Уманський національний університет.

Оцінка позитивна, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Андрію БАДЕНКУ ступінь доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 205 Лісове господарство.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Валентин ПОЛІЩУК